Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0221

Politická stratégia EÚ pre Latinskú Ameriku

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. októbra 2025 o politickej stratégii EÚ pre Latinskú Ameriku (2025/2083(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii (Zmluva o EÚ), a najmä na jej hlavu V o vonkajšej činnosti EÚ,

– so zreteľom na články 3 a 21 Zmluvy o EÚ a článok 208 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),

– so zreteľom na svoje uznesenie z 2. apríla 2025 o vykonávaní spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky – výročná správa za rok 2024[1],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009[2],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. marca 2023 o súdržnosti politík v záujme rozvoja[3],

– so zreteľom na Agendu Organizácie Spojených národov 2030 pre udržateľný rozvoj a na ciele udržateľného rozvoja prijaté v septembri 2015,

– so zreteľom na svoje uznesenia o Venezuele, najmä na uznesenie z 21. januára 2025 o situácii vo Venezuele po uzurpácii prezidentského

---

1 Prijaté texty, P10_TA(2025)0057.
2 Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.
3 Ú. v. EÚ C, C/2023/398, 23.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/398/oj.

úradu 10. januára 2025[1], a na uznesenie z 19. septembra 2024 o situácii vo Venezuele[2], o Kube, najmä na uznesenie z 12. júla 2023 o stave v súvislosti s dohodou o politickom dialógu a spolupráci medzi EÚ a Kubou vzhľadom na nedávnu návštevu vysokého predstaviteľa na ostrove[3], a na uznesenie z 19. septembra 2024 o prípade Josého Daniela Ferrera Garcíu na Kube[4], a o Nikarague, najmä na uznesenie z 13. februára 2025 o represiách zo strany režimu Ortegu a Murillovej v Nikarague zameraných najmä na obhajcov ľudských práv, politických oponentov a náboženské komunity[5],

– so zreteľom na 32 rezolúcií Valného zhromaždenia OSN z rokov 1992 až 2024 vrátane rezolúcie A/RES/79/7 z 1. novembra 2024 s názvom Nevyhnutnosť ukončenia hospodárskeho, obchodného a finančného embarga uvaleného Spojenými štátmi americkými na Kubu,

– so zreteľom na rezolúcie Valného zhromaždenia OSN o situácii na Haiti, najmä na rezolúciu Rady pre ľudské práva 58/32 zo 4. apríla 2025 s názvom Technická pomoc a budovanie kapacít na zlepšenie situácie v oblasti ľudských práv na Haiti v súvislosti so žiadosťou haitských orgánov o koordinovanú a cielenú medzinárodnú akciu,

– so zreteľom na závery Rady z 26. mája 2025 s názvom Cesty k pokroku: maximalizácia vplyvu na udržateľný rozvoj a globálnu prosperitu, ktoré schválila na svojom 4099. zasadnutí pred 4. medzinárodnou konferenciou o financovaní rozvoja, ktorá sa konala v Seville od 30. júna do 3. júla 2025,

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku zo 7. júna 2023 s názvom Nový program vzťahov medzi EÚ a krajinami Latinskej Ameriky a Karibiku (JOIN(2023)0017),

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 1. decembra 2021 s názvom Global Gateway (JOIN(2021)0030),

– so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN ES-11/1 z 2. marca 2022 s názvom Agresia voči Ukrajine,

---

1 Ú. v. EÚ C, C/2025/2148, 23.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2148/oj.
2 Ú. v. EÚ C, C/2024/7215, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7215/oj.
3 Ú. v. EÚ C, C/2024/4001, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4001/oj.
4 Ú. v. EÚ C, C/2024/7213, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7213/oj.
5 Ú. v. EÚ C, C/2025/2249, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2249/oj.

– so zreteľom na Deklaráciu OSN o právach pôvodného obyvateľstva, ktorú Valné zhromaždenie OSN prijalo 13. septembra 2007,

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 25. novembra 2020 s názvom Akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť (GAP) III – ambiciózny program pre rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien v rámci vonkajšej činnosti EÚ (JOIN(2020)0017),

– so zreteľom na Deklaráciu Organizácie Spojených národov o odstránení násilia páchaného na ženách prijatú 20. decembra 1993,

– so zreteľom na Dohovor Rady Európy z 11. mája 2011 o predchádzaní násiliu na ženách a domácemu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor), ktorého je EÚ signatárom,

– so zreteľom na Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (UNFCCC) a na Parížsku dohodu, ktorá bola prijatá 12. decembra 2015 na 21. konferencii zmluvných strán UNFCCC,

– so zreteľom na Pakt pre budúcnosť prijatý 22. septembra 2024 na samite OSN o budúcnosti,

– so zreteľom na vyhlásenie zo samitu EÚ a Spoločenstva štátov Latinskej Ameriky a Karibiku (CELAC), ktorý sa konal 17. a 18. júla 2023 v Bruseli,

– so zreteľom na Investičný program stratégie Global Gateway pre EÚ – LAK, ktorý bol oznámený počas samitu EÚ – CELAC v júli 2023 v Bruseli,

– so zreteľom na spoločné vyhlásenie ministrov vnútra a/alebo bezpečnosti členských štátov Európskej únie a ministrov zodpovedných za otázky bezpečnosti členských štátov Výboru Latinskej Ameriky pre vnútornú bezpečnosť, ktoré bolo prijaté 5. marca 2025;

– so zreteľom na spoločné vyhlásenie Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade, Európskeho parlamentu a Komisie z 30. júna 2017 s názvom Nový Európsky konsenzus o rozvoji – Náš svet, naša dôstojnosť, naša budúcnosť[1],

– so zreteľom na Európsku správu o drogách 2025, ktorú 5. júna 2025 uverejnila Agentúra Európskej únie pre drogy,

– so zreteľom na regionálnu dohodu o prístupe k informáciám, účasti verejnosti a spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia v Latinskej Amerike a Karibiku (dohoda z Escazú) zo 4. marca 2018,

– so zreteľom na stanovisko Výboru pre rozvoj,

---

[1] Ú. v. EÚ C 210, 30.6.2017, s. 1.

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A10-0171/2025),

A. keďže EÚ a národy Latinskej Ameriky a Karibiku (LAK) majú spoločné dlhodobé historické, náboženské, kultúrne a hospodárske väzby, takže tvoria prirodzené spojenectvo založené na demokracii, ľudských právach a mnohostrannej spolupráci; keďže tieto vzťahy sú posilnené hlbokými ľudskými väzbami, pretože mnohí občania LAK majú aj občianstvo EÚ a naopak; keďže spojenectvo medzi krajinami regiónu a EÚ by malo byť založené na demokracii, ľudských právach a mnohostrannej spolupráci;

B. keďže medzinárodný poriadok prechádza hlbokou transformáciou, v ktorej logiku spolupráce, o ktorú sa po desaťročia opierali globálne vzťahy, nahrádza tvrdé strategické súperenie, pričom hrozí, že právo silnejšieho nahradí medzinárodné právo ako hlavnú zásadu; keďže medzinárodný systém, ktorý po druhej svetovej vojne zaručoval určitú stabilitu, bol v priebehu niekoľkých rokov otrasený rastúcim napätím, nacionalistickými impulzmi a konfrontačnou dynamikou, ktoré hrozia narušením globálnej rovnováhy; keďže EÚ, ktorá je jedným z najvernejších architektov a obhajcov multilaterálneho systému založeného na pravidlách, dnes čelí nepriateľskému a náročnému prostrediu; keďže štrukturálne napätie medzi Spojenými štátmi a Čínou, spochybňovanie demokratických hodnôt v rôznych regiónoch a pokušenie prejsť k bipolarite, ktorá redukuje zložitosť sveta na patovú situáciu medzi mocnosťami, si vyžadujú rozhodnú a strategickú reakciu Európy; keďže len málo regionálnych vzťahov má taký výrazný potenciál a ponúka toľko príležitostí pre Európu ako vzťahy s krajinami LAK, najmä pokiaľ ide o riešenie spoločných výziev, ako je zabezpečenie surovín a pokrok v energetickej transformácii, riadenie migrácie a boj proti organizovanej trestnej činnosti a obchodovaniu s drogami, s cieľom formovať budúcnosť slobody, bezpečnosti a prosperity;

C. keďže EÚ a partneri z LAK sú odhodlaní budovať svoju spoluprácu na stabilite, spoľahlivosti, spoločnej zodpovednosti a biregionálnom dialógu, ktorý odráža rozmanitosť a asymetriu oboch regiónov, pričom do centra pozornosti kladie ľudí, sociálnu súdržnosť a inkluzívny rozvoj;

D. keďže spoluprácu medzi týmito dvomi regiónmi okrem toho posilňujú pevné dvojstranné vzťahy a hlbšia interakcia s biregionálnymi a subregionálnymi subjektmi, ako sú Spoločenstvo štátov Latinskej Ameriky a Karibiku (CELAC), Organizácia amerických štátov (OAŠ), Mercosur, Andské spoločenstvo, CARICOM/CARIFORUM a Tichomorská aliancia; keďže strategické partnerstvo EÚ – LAK sa datuje do roku 1999, keď sa v Riu de Janeiro konal prvý biregionálny samit EÚ – LAK;

E. keďže celkový počet obyvateľov oboch regiónov presahuje 1 miliardu; keďže podľa údajov z roku 2023 predstavuje dvojstranný obchod s tovarom a službami 395 miliárd EUR, čo je 45 % nárast od roku 2013, a priame investície EÚ v Latinskej Amerike dosiahli do roku 2022 celkovú výšku viac ako 741 miliárd EUR; keďže EÚ a krajiny Latinskej Ameriky majú spoločný záväzok dosiahnuť ciele udržateľného rozvoja OSN presadzovaním sociálnej spravodlivosti, rovnosti a udržateľného rozvoja; keďže oba regióny naďalej čelia významným výzvam vrátane sociálnej a rodovej nerovnosti, nezamestnanosti a chudoby; keďže údaje Rozvojového programu Organizácie Spojených národov poukazujú na naliehavú potrebu väčších investícií do sociálneho začlenenia, pretože Latinská Amerika stále patrí medzi regióny s najväčšou nerovnosťou na svete, kde 58 % obyvateľov vidieka, najmä pôvodných obyvateľov, žije pod hranicou chudoby v porovnaní s 26 % v mestských oblastiach; keďže v roku 2023 trpelo v Latinskej Amerike 41 miliónov ľudí hladom a 187,6 milióna ľudí žilo v situácii strednej až závažnej potravinovej neistoty; keďže rastúca sociálna a hospodárska nerovnosť v Európe aj Latinskej Amerike podnietila nespokojnosť verejnosti, sociálnu fragmentáciu a narušenie dôvery v demokratické inštitúcie, čím vytvorila živnú pôdu pre populistické a autoritárske hnutia, ktoré využívajú pocit krivdy, polarizujú spoločnosti a oslabujú právny štát, demokratické normy a pluralitnú diskusiu;

F. keďže EÚ a krajiny LAK spoločne tvoria tretinu celkového počtu obyvateľov členských krajín OSN a približne 21 % celosvetového HDP;

G. keďže vysoká úroveň verejného dlhu v kombinácii s rastúcimi nákladmi na služby, najmä na úroky, a vysokou úrovňou neformálnej zamestnanosti v regióne v roku 2024 naďalej predstavuje výzvu pre sociálnu ochranu pracovníkov a prispieva k ďalším fiškálnym obmedzeniam, ktoré patria medzi kľúčové prekážky udržateľného rozvoja v regióne s trvalým vplyvom na rast, investície, chudobu a nerovnosť;

H. keďže tieto nerovnosti sa musia urýchlene riešiť s cieľom podporiť spravodlivejšie a stabilnejšie demokracie, marginalizovať populizmus a extrémizmus a položiť základy pre udržateľnú hospodársku obnovu, tvorbu kvalitných pracovných miest a spoločnú prosperitu, riešiť základné príčiny migrácie a núteného vysídľovania v regióne, ktoré zhoršuje bezprecedentný nárast násilia, neistoty, beztrestnosti a porušovania ľudských práv; keďže je nevyhnutné umožniť rozvoj zdravého občianskeho priestoru, ktorý chráni organizácie pre ľudské práva a ochrancov životného prostredia;

I. keďže 74 % krajín LAK je vo veľkej miere vystavených extrémnym poveternostným javom a značným výzvam súvisiacim s klímou, ako je vplyv fenoménu El Niño na dodávky potravín; keďže ide o druhý región sveta s najvyšším rizikom katastrof, pričom za posledné tri desaťročia postihli prírodné katastrofy viac ako 190 miliónov ľudí,

najmä žien a najzraniteľnejších skupín obyvateľstva; keďže zmena klímy ovplyvňuje predovšetkým malé ostrovné rozvojové štáty v Karibiku;

J. keďže v krajinách LAK sa nachádza takmer 35 % celkovej rozlohy lesov na svete, 40 % svetovej biodiverzity a približne 50 % suchozemských druhov, ktoré majú zásadný význam v boji proti zmene klímy; keďže tradičné znalosti domorodých spoločenstiev by mohli zohrávať kľúčovú úlohu pri ochrane týchto lesov a druhov;

K. keďže EÚ aj LAK sa zaviazali dosiahnuť ciele Parížskej dohody; keďže primárne komodity (poľnohospodárske výrobky a prírodné zdroje) predstavujú približne 50 % všetkého vývozu tovaru z krajín LAK; keďže LAK má veľké zásoby surovín potrebných na zabezpečenie zelenej a energetickej transformácie našich hospodárstiev; keďže potreba týchto surovín a súvisiaca spolupráca v rámci projektov Global Gateway by sa mala zakladať na vzájomne výhodných partnerstvách, ktoré okrem iného vytvárajú zamestnanosť a investície, pridávajú hodnotu regiónu a zároveň riešia výzvu zvyšujúceho sa tlaku na rozmanitosť a potravinovú bezpečnosť; keďže región LAK čelí značnému nedostatku investícií, ktoré potrebuje na uskutočnenie svojej spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie;

L. keďže demografické a epidemiologické trendy a účinky zmeny klímy v EÚ a krajinách LAK zvyšujú dopyt po starostlivosti vrátane dlhodobej starostlivosti, a teda majú vplyv na rovnaké práva a príležitosti pre ženy, ktorým sa priraďuje prevažne platená a neplatená práca v domácnosti a opatrovateľská práca bez dostatočných politík a služieb starostlivosti, ktoré by zabezpečili rodovú spoluzodpovednosť medzi mužmi a ženami;

M. keďže mnohostranný poriadok založený na pravidlách, ktorý je v posledných 80 rokoch základom mieru a prosperity, dodržiavania právneho štátu, medzinárodného práva a ľudských práv, čoraz viac ohrozujú autokratické tendencie a autokracie na celom svete; keďže oba regióny majú spolu tretinu hlasovacích práv v OSN;

N. keďže nezákonná, neodôvodnená a nevyprovokovaná útočná vojna Ruska proti Ukrajine je zjavným porušením medzinárodného práva a ohrozuje globálnu bezpečnosť, čo si vyžaduje pevný, koordinovaný a jednoznačný postoj demokratických partnerov vrátane partnerov v Latinskej Amerike a Karibiku; keďže väčšina krajín Latinskej Ameriky a Karibiku podporila rezolúcie OSN proti ruskej agresii voči Ukrajine;

O. keďže externí aktéri, najmä Čína, Rusko a Irán, rozširujú svoje pôsobenie v krajinách LAK, pričom Peking zvyšuje investície do infraštruktúry a projektov v oblasti surovín, Moskva posilňuje svoju diplomatickú, politickú, propagandistickú, vojenskú a bezpečnostnú prítomnosť a Teherán zintenzívňuje spravodajské činnosti v regióne; keďže títo externí aktéri podporujú miestne protidemokratické sily a

prispievajú k úpadku demokracie; keďže Rusko využíva hospodárske závislosti, a to aj od hnojív a motorovej nafty, a šíri dezinformačné kampane s cieľom destabilizovať demokratické systémy; keďže prítomnosť Číny tiež vytvára hospodárske závislosti, ktoré ovplyvňujú zahraničnú politiku v regióne;

P. keďže sloboda prejavu a sloboda zhromažďovania sú kľúčovými prvkami a predpokladmi demokratických, slobodných a participatívnych spoločností; keďže násilie voči politickým oponentom predstavuje priamu hrozbu pre základy demokracie, o čom svedčí vražda kolumbijského senátora Miguela Uribeho Turbaya a alarmujúci nárast násilia v Kolumbii;

Q. keďže EÚ a Parlament rozhodne podporujú dohodu o mierovom procese v Kolumbii, ktorá bola uzavretá v roku 2016, a naďalej monitorujú jej vykonávanie; keďže táto mierová dohoda ukončila päť desaťročí ozbrojeného konfliktu; keďže v rámci pokračujúcej podpory EÚ, pokiaľ ide o úplné vykonávanie mierovej dohody, by sa mala zohľadniť nedávna eskalácia násilia;

R. keďže celkový úpadok demokracie v autokratických a neliberálnych režimoch umožňuje stratégie legitimizácie týchto režimov, a to aj odstránením účinných kontrol presadzovania represívnych zákonov;

S. keďže Parlament nedávno prostredníctvom mnohých uznesení jednoznačne vyjadril svoju pozíciu, čo sa týka nedodržiavania dohody o politickom dialógu a spolupráci medzi EÚ a Kubou; keďže v súčasnosti je na Kube 1155 politických väzňov a kubánsky režim sa dopúšťa systematického porušovania ľudských práv;

T. keďže Parlament odsúdil uzurpáciu prezidentského úradu Nicolásom Madurom 10. januára 2025 a uznal Edmunda Gonzáleza Urrutiu za legitímneho a demokraticky zvoleného prezidenta Venezuely a Maríu Corinu Machadovú za vedúcu predstaviteľku venezuelských demokratických síl; keďže Parlament im udelil Sacharovovu cenu za slobodu myslenia za rok 2024, čo symbolizuje podporu boja za slobodu a demokraciu vo Venezuele; keďže treba vyjadriť sústrasť viac ako 7 miliónom Venezuelčanov, ktorí boli od roku 2015 nútení opustiť svoju krajinu, pričom približne 6 miliónov z nich sa presídlilo do krajín LAK; keďže susedné krajiny boli vystavené značnému tlaku; keďže by sa mala oceniť solidarita a veľké úsilie hostiteľských komunít, najmä Kolumbie, pri poskytovaní prístupu k zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu a pracovným príležitostiam pre venezuelských utečencov, pretože to prispieva k regionálnej stabilite a ochrane základných práv;

U. keďže nikaragujský režim od roku 2018 systematicky, opakovane a svojvoľne prenasleduje okrem iného obhajcov ľudských práv, predstaviteľov opozície a náboženských predstaviteľov; keďže bolo zrušených viac ako 5600 mimovládnych organizácií vrátane náboženských skupín, najmä katolíckych, a ich majetok bol

skonfiškovaný; keďže Parlament opakovane odsúdil režim, ktorý v Nikaragui zaviedli Daniel Ortega a Rosario Murillo;

V. keďže opatrenia, ktoré prijala Trumpova administratíva v Spojených štátoch, spôsobili geopolitickú neistotu, oslabili multilateralizmus a bránili biregionálnej spolupráci, čím sa posilnila potreba silného a autonómneho spojenectva EÚ – LAK; keďže strategické spojenectvo EÚ – LAK je kľúčové pre presadzovanie spoločných hodnôt a záujmov, ako je multilateralizmus a demokracia;

W. keďže región LAK je naďalej nedostatočne zastúpený v kľúčových medzinárodných organizáciách a na fórach vrátane skupiny G20 a medzinárodných finančných organizácií; keďže Mexiko a Brazília zaujímajú v rámci biregionálnych vzťahov osobitné miesto, pretože sú dvoma najväčšími ekonomikami LAK, majú významný geopolitický vplyv a sú oficiálne označené za strategických partnerov EÚ;

X. keďže obchodovanie s drogami predstavuje vážnu hrozbu pre bezpečnosť v oboch regiónoch; keďže od roku 2020 sa Únia stala najväčším trhom pre kokaín na svete; keďže kokaín pochádza prevažne z krajín LAK a do EÚ sa dostáva najmä cez európske atlantické prístavy;

Y. keďže v mnohých krajinách LAK sa zmenšuje občiansky priestor a dochádza k bezprecedentnému nárastu útokov na ľudskoprávne organizácie, aktivistov a obhajcov, čo vedie k vysídľovaniu, násiliu a beztrestnosti;

Z. keďže EÚ aj krajiny LAK majú spoločný strategický záujem na posilnení svojej strategickej autonómie a diverzifikácii svojich dodávateľských reťazcov; keďže Latinská Amerika je celosvetovým lídrom vo výrobe udržateľnej energie, pričom približne 69 % elektrickej energie sa vyrába z obnoviteľných a čistých zdrojov, čo dokazuje strategický význam a potenciál tohto regiónu v rámci celosvetovej zelenej transformácie;

AA. keďže od vytvorenia CELAC v roku 2010 sa uskutočnili tri samity EÚ – CELAC v rokoch 2013, 2015 a 2023; keďže EÚ a CELAC majú dlhodobé strategické partnerstvo a vytvorili sieť dohôd o pridružení a obchodných dohôd; keďže samit EÚ – CELAC v Kolumbii v novembri 2025 bude kľúčovou príležitosťou opätovne potvrdiť angažovanosť EÚ v krajinách LAK a preukázať, že Európa je kľúčovým, spoľahlivým a strategickým partnerom, ktorý ponúka dôveryhodný alternatívny model rozvoja založený na demokratickej spolupráci a spoločnej prosperite, a dať najavo, že oba regióny sú pevne odhodlané rozvíjať biregionálnu spoluprácu a dodržiavať medzinárodný poriadok založený na pravidlách;

1. poukazuje na hlboké ľudské, historické, kultúrne a hospodárske, ako aj náboženské väzby medzi EÚ a LAK, ktoré tvoria základ pre prirodzené spojenectvo a rozvoj silného a trvalého európsko-

latinskoamerického transatlantického priestoru mieru, demokracie a prosperity;

2. podporuje politiku zameranú na podnecovanie regionálnej spolupráce a väčšej regionálnej integrácie v krajinách LAK; zdôrazňuje, že nový globálny geopolitický kontext si vyžaduje kvalitatívny pokrok v partnerstve EÚ – LAK s cieľom ďalej rozvíjať strategické spojenectvo na obranu multilateralizmu a jeho základných zásad vrátane dialógu, inklúzie, medzinárodnej solidarity a dodržiavania Charty OSN, ľudských práv, humanitárneho práva a podpory udržateľného rozvoja;

3. domnieva sa, že EÚ a LAK ako prirodzení strategickí partneri majú historickú príležitosť posilniť svoje spojenectvo v súčasnom medzinárodnom kontexte poznačenom strategickým súperením; domnieva sa, že ich partnerstvo môže predstavovať dôležitý nárazník proti rastúcemu geopolitickému napätiu vytváraním spoločných politík, ktoré budú podporovať ich strategickú autonómiu, spoluprácu a vzájomný rešpekt;

4. zdôrazňuje skutočnosť, že vzťahy medzi Európou a LAK sú založené aj na hlbokých ľudských väzbách; pripomína, že v čoraz viac rozdelenom svete je ľudský kapitál, ktorý zahŕňa spoločné jazyky, dedičstvo a kultúrne väzby, strategickým aktívom, ktoré treba zachovať;

5. vyzdvihuje obnovenú a rastúcu angažovanosť EÚ v tomto regióne, čoho príkladom je kľúčový samit EÚ – CELAC v roku 2023, ktorý po rokoch obmedzeného zapojenia znamenal jasný obrat; zdôrazňuje potrebu trvalého záväzku presadzovať záujmy a hodnoty EÚ; konštatuje, že angažovanosť EÚ v posledných desaťročiach ochabla, v dôsledku čoho vzniklo vákuum umožňujúce, aby vplyv Číny, Ruska a Iránu rástol; odsudzuje skutočnosť, že toto zbližovanie s autoritárskymi režimami v konečnom dôsledku podkopáva demokraciu v regióne;

6. uznáva, že v reakcii na vznikajúce geopolitické zmeny, zmenu klímy, technologický pokrok a rastúce nerovnosti a bezpečnostné výzvy, ktorým čelia oba regióny, je naliehavo potrebné pokračovať v zlepšovaní a rozvoji vzťahov medzi EÚ a krajinami LAK a zvýšiť strategickú autonómiu oboch regiónov;

Geopolitický význam strategického spojenectva EÚ – LAK, posilnený dialóg a spolupráca

7. žiada podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a členské štáty, aby zintenzívnili diplomatické úsilie v regióne s cieľom podporovať väčšie zbližovanie medzi EÚ a krajinami LAK v kľúčových zahraničnopolitických otázkach, a najmä aby zaujali ráznejší postoj k útočnej vojne Ruska proti Ukrajine a k medzinárodnému úsiliu o dosiahnutie trvalého prímeria v Gaze, toku humanitárnej pomoci a

bezpodmienečného prepustenia všetkých rukojemníkov; zdôrazňuje, že vzhľadom na súčasný medzinárodný kontext by sa partnerstvo EÚ – LAK malo budovať na logike spoločnej strategickej autonómie, znížených vonkajších závislostiach a obrane multilaterálneho poriadku založeného na pravidlách ako jeho hlavných zásadách;

8. nabáda na užšiu spoluprácu medzi EÚ a krajinami LAK na medzinárodných fórach s cieľom podporovať a brániť mnohostranný svetový poriadok, medzinárodné právo, rešpektovanie demokracie a ľudských práv, humanitárne právo a zásady, sociálnu spravodlivosť a udržateľný rozvoj; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že EÚ musí svojim partnerom v LAK ukázať, že dokáže ponúknuť lepšie podmienky partnerstva než autoritárske režimy;

9. zdôrazňuje preto, že je dôležité zabezpečiť, aby sa úsilie EÚ zameralo na posilnenie demokratických inštitúcií, právneho štátu a politickej zodpovednosti, a vyzýva na pokrok v reformách a opatreniach na budovanie mieru, ktorých cieľom je posilniť bezpečnosť a stabilitu v oboch regiónoch; pripomína, že ochrana ľudských práv, demokracie, právneho štátu a rodovej rovnosti musí byť prierezovou podmienkou všetkých dohôd a financovania EÚ – LAK, a to aj v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI – Globálna Európa); požaduje transparentnosť a zodpovednosť, najmä v obchodných a investičných rámcoch;

10. vyjadruje znepokojenie nad úpadkom demokracie, ku ktorému dochádza v krajinách LAK od roku 2019, a odsudzuje porušovanie ľudských práv a obmedzovanie základných slobôd v regióne, najmä zo strany režimov v Nikaragui, na Kube a vo Venezuele, ktoré patria medzi najautoritárskejšie režimy na svete; vyjadruje hlboké znepokojenie nad rastúcim trendom autoritárskeho a populistického vládnutia v krajinách LAK a nad kumulatívnym narúšaním demokratických inštitúcií, multilateralizmu, právneho štátu, základných práv a slobôd, občianskeho priestoru a základnej sociálnej ochrany; zdôrazňuje potrebu posilniť podporu demokratických aktérov a občianskej spoločnosti a naliehavo vyzýva na okamžité prepustenie všetkých politických väzňov;

11. odsudzuje najmä skutočnosť, že kubánsky režim systematicky porušuje ľudské práva demonštrantov, politických disidentov, náboženských vodcov a aktivistov za ľudské práva a bráni vytváraniu nezávislých organizácií občianskej spoločnosti; konštatuje, že podľa spoľahlivých zdrojov režim zadržiava viac ako tisíc politických väzňov vrátane maloletých osôb, a naliehavo vyzýva kubánsky režim, aby ich bezodkladne prepustil; požaduje využívanie všetkých potrebných nástrojov, ktoré sú k dispozícii, bez vylúčenia ktorýchkoľvek z nich, na zabezpečenie dodržiavania doložiek o demokracii a ľudských právach obsiahnutých v dohode o politickom dialógu a spolupráci medzi EÚ a Kubou; opätovne vyzýva Radu, aby prijala sankcie voči osobám zodpovedným za pretrvávajúce porušovanie; odsudzuje účasť

kubánskych žoldnierov v predných líniách ruskej vojenskej kampane na Ukrajine:

12. dôrazne odsudzuje a plne odmieta volebný podvod zinscenovaný režimom vo Venezuele pri prezidentských voľbách v roku 2024, ako aj pri fiktívnych parlamentných voľbách v máji 2025; žiada Madurovu vládu, aby zastavila svoju politiku represií a útokov na občiansku spoločnosť a opozíciu; pripomína, že 19. septembra 2024 Parlament uznal Edmunda Gonzáleza Urrutiu za legitímneho a demokraticky zvoleného prezidenta Venezuely a Maríu Corinu Machadovú za vedúcu predstaviteľku venezuelských demokratických síl; zdôrazňuje, že Edmunda Gonzáleza Urrutiu uznali za zvoleného prezidenta rôzne demokratické štáty v regióne a vo svete; vyjadruje spokojnosť s tým, že Európsky parlament 17. decembra 2024 udelil Sacharovovu cenu za slobodu myslenia za rok 2024 Maríi Corine Machadovej a Edmundovi Gonzálezovi Urrutiovi, ktorí zastupujú všetkých Venezuelčanov bojujúcich za obnovu slobody a demokracie; oceňuje odhodlanosť venezuelského ľudu budovať demokraciu, ako aj nepoľavujúcu odolnosť demokratickej opozície napriek čoraz represívnejším politikám Madurovho režimu;

13. pripomína, že režim Daniela Ortegu a Rosario Murillovej v Nikaragui prijal v januári 2025 ústavnú reformu, ktorá odstraňuje deľbu moci a politický pluralizmus a zavádza spoluprezidentstvo, ktoré kontroluje všetky zložky vlády a médiá a ignoruje dodržiavanie medzinárodných dohovorov o ľudských právach; okrem toho zdôrazňuje, že režim v Nikaragui udržiava silné väzby s inými autokraciami, napríklad v Iráne, vo Venezuele a na Kube, a dôrazne ho odsudzuje za systematické porušovanie ľudských práv, prenasledovanie demokratickej opozície, represie voči katolíckej cirkvi a občianskej spoločnosti a ničenie slobodných médií a všetkých prejavov nezávislosti od vlády; naliehavo vyzýva nikaragujské orgány, aby bezodkladne obnovili právny štát, základné slobody a práva všetkých Nikaragujčanov v exile vrátane práva na bezpečný návrat; opakuje svoju požiadavku, aby sa uplatnila demokratická doložka dohody o pridružení k EÚ, odmieta akúkoľvek perspektívu dialógu s poslancami národného zhromaždenia Nikaraguy kontrolovaného režimom a vyzýva na sprísnenie sankcií voči Ortegovi, Rosario Murillovej a ich najbližšiemu okoliu; požaduje okamžité zrušenie zákazu medzinárodných mechanizmov monitorovania ľudských práv a obnovenie právneho postavenia viac ako 3000 mimovládnych organizácií, ktoré im nikaragujská vláda v roku 2018 odňala;

14. vyjadruje hlboké znepokojenie nad narúšaním demokratických zásad a zámerným obchádzaním ústavných záruk v ďalších krajinách LAK, najmä v Salvádore; vyjadruje znepokojenie nad nedostatočnou nezávislosťou súdnictva a nedostatočnou transparentnosťou vládnych opatrení, nadmerným používaním sily, neprimeranou militarizáciou a rastúcim obmedzovaním slobody zhromažďovania a tlače; je vážne znepokojený správami o rozsiahlom zadržiavaní bez náležitého dôvodu, mučení, nedobrovoľných zmiznutiach civilistov a

alarmujúcom preplnení väzníc; odsudzuje orgány za to, že nevyvodili zodpovednosť voči bezpečnostným silám za ich činy a neustále zamietajú medzinárodné žiadosti o dohľad a vyšetrovanie;

15. dôrazne odsudzuje skutočnosť, že Ruská federácia využíva hybridné taktiky, ktoré zahŕňajú vojenské, kybernetické, informačné a hospodárske operácie, najmä v odvetví energetiky, vrátane obchádzania sankcií, netransparentných postupov a korupcie, ako nástroje na expanziu, čo podkopáva regionálnu bezpečnosť, podporuje vnútornú destabilizáciu a vedie k vytvoreniu bloku, ktorý predstavuje hrozbu pre demokraciu, mier a medzinárodné právo; je hlboko znepokojený strategickým partnerstvom medzi Venezuelou a Ruskou federáciou, ktoré predstavuje riziko pre regionálnu a medzinárodnú bezpečnosť; vyzýva EÚ, aby zintenzívnila boj proti ruskej propagande v regióne; pripomína, že je potrebné, aby EÚ zabezpečila svojim delegáciám potrebné prostriedky na boj proti dezinformáciám;

16. konštatuje, že od roku 2005 Čína poskytla regiónu LAK úvery v celkovej výške viac ako 120 miliárd USD s cieľom zvýšiť svoj geopolitický vplyv a dosiahnuť závislosť krajín LAK od čínskeho financovania tým, že poskytuje investičný kapitál výmenou za dodávky ropy alebo financuje projekty v oblasti energetiky a infraštruktúry; vyjadruje poľutovanie nad tým, že pri realizácii týchto projektov v oblasti energetiky a infraštruktúry sa často uplatňujú nižšie environmentálne a pracovné normy; pripomína, že na rozdiel od iných globálnych mocností sa EÚ neusiluje o koristnícke alebo nevyvážené vzťahy, ale o partnerstvá založené na reciprocite, udržateľnosti a vytváraní pridanej hodnoty; zdôrazňuje, že práve tento model spolupráce, ktorý uprednostňuje rešpektovanie zvrchovanosti, transparentnosti a právneho štátu, robí z EÚ preferovaného partnera pre tento región;

17. podporuje nezávislosť, územnú celistvosť a zvrchovanosť všetkých krajín LAK a odmieta ambície globálnych mocností vynútiť si vzťahy politickej a hospodárskej závislosti; zdôrazňuje, že rešpektovanie územnej celistvosti štátov je základnou zásadou medzinárodného práva, Charty OSN a medzinárodného poriadku založeného na pravidlách;

Hospodárska spolupráca pre udržateľný rast

18. víta silné hospodárske a obchodné partnerstvo medzi EÚ a krajinami LAK, ktoré je založené na rovnakých záujmoch pri podpore udržateľného rastu a ľudského rozvoja, posilňovaní hospodárskej odolnosti a znižovaní nadmernej závislosti prostredníctvom diverzifikovaných obchodných vzťahov;

19. zdôrazňuje ambíciu EÚ stáť na čele globálnej zelenej transformácie a jej uznanie Latinskej Ameriky za kľúčového partnera v tomto úsilí;

podporuje LAK v boji proti nezákonnému odlesňovaniu a pri navrhovaní projektov opätovného zalesňovania;

20. zdôrazňuje potrebu riešiť rastúce nerovnosti, presadzovať mier a posilňovať demokratické procesy a inštitúcie v oboch regiónoch a podčiarkuje význam hospodárskej spolupráce, ktorá podporuje rodovú rovnosť a posilnenie hospodárskeho postavenia žien; vyjadruje znepokojenie nad zhoršením situácie v oblasti práv žien, najmä pokiaľ ide o ich sexuálne a reprodukčné zdravie; vyzýva na odstránenie rozdielov v odmeňovaní žien a mužov, podporuje opatrenia na posilnenie zastúpenia žien v politickom vedení a zákonodarných orgánoch a zdôrazňuje potrebu zosúladiť hospodárske vzťahy medzi EÚ a LAK s Agendou OSN 2030 a zabezpečiť väčšiu súdržnosť medzi hospodárskymi a sociálno-environmentálnymi cieľmi;

21. zdôrazňuje skutočnosť, že EÚ je najväčším investorom v regióne LAK a jeho tretím najväčším obchodným partnerom; konštatuje, že LAK je piatym najväčším obchodným partnerom EÚ; zdôrazňuje, že táto intenzívna hospodárska spolupráca by nemala slúžiť len záujmom veľkých finančných subjektov, ale mala by tiež zabezpečiť, aby z nej mali prospech všetci, najmä MSP, pracovníci, zraniteľné osoby a obyvatelia vidieckych a odľahlých oblastí;

22. zdôrazňuje, že v Lettovej správe o budúcnosti jednotného trhu aj v Draghiho správe o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti sa zdôrazňuje potreba zintenzívniť úsilie o zabezpečenie dodávok kritických surovín do EÚ, a vyzdvihuje potenciál krajín LAK byť kľúčovým partnerom pri diverzifikácii dodávateľských reťazcov; víta skutočnosť, že s partnermi boli podpísané memorandá o porozumení v oblasti kritických surovín, a poukazuje na ich zásadný význam pre dosiahnutie väčšej diverzifikácie v dodávateľských reťazcoch EÚ; domnieva sa, že tieto dohody spolu s prehĺbením hospodárskej a politickej spolupráce prostredníctvom dvojstranných dohôd by mali viesť k zvýšeniu investícií v tomto sektore, čo bude prospešné pre oba regióny;

23. požaduje väčšiu reguláciu a transparentnosť v kľúčových hospodárskych oblastiach, ako je napríklad ťažobný sektor, kde slabá regulácia môže viesť ku konfliktom a vykorisťovaniu; vyzýva všetkých partnerov, aby posilnili pracovné práva a podporovali družstvá a iné iniciatívy, ktoré podnecujú účasť a posilnenie postavenia pracovníkov v hospodárstve; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby ťažba kritických surovín, obchod s nimi a ich spracovanie boli v súlade s prísnymi normami v oblasti ochrany životného prostredia, sociálnej zodpovednosti a ľudských práv, a podporuje rozvoj alternatívnych, odolných, udržateľných a transparentných hodnotových reťazcov, ktoré prispievajú k prosperite všetkých zúčastnených spoločností;

24. vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila dialóg s krajinami LAK o dôsledkoch právnych predpisov EÚ pre ich miestne hospodárstva;

Strategické partnerstvá a medzinárodné dohody

25. berie na vedomie hustú sieť dohôd medzi oboma regiónmi a poukazuje na zásadný geopolitický význam uzavretia nových a ambicióznejších dohôd a partnerstiev, ktoré sú inkluzívne, udržateľné, vzájomne prospešné a založené na spoločných hodnotách a dôslednom dodržiavaní ľudských práv; zdôrazňuje úlohu týchto dohôd pri prispievaní k ďalšej hospodárskej integrácii s cieľom vytvoriť oblasť spoločnej prosperity a väčšej hospodárskej bezpečnosti; poukazuje na význam biregionálneho obchodu medzi EÚ a LAK pri diverzifikácii potravinových systémov a posilňovaní potravinovej bezpečnosti;

26. pripomína osobitnú úlohu, ktorú v biregionálnych vzťahoch zohrávajú Mexiko a Brazília so statusom strategických partnerov EÚ; dôrazne vyzýva obe strany, aby lepšie využili potenciál týchto strategických partnerstiev; zdôrazňuje, že je potrebné splniť záväzok každé dva roky usporadúvať bilaterálne samity s oboma krajinami;

27. víta úplnú ratifikáciu Dohody o pridružení medzi EÚ a Strednou Amerikou a nadobudnutie platnosti jej troch pilierov, ktorými sú politický dialóg, spolupráca a obchod, v máji 2024; požaduje prijatie spoľahlivých a inkluzívnych mechanizmov účasti občianskej spoločnosti na vykonávaní a monitorovaní Dohody o pridružení medzi EÚ a Strednou Amerikou, ktoré budú presadzovať demokratické zásady, transparentnosť a sociálnu súdržnosť; vyzýva EÚ a krajiny Strednej Ameriky, aby uskutočňovali aktívne politiky a zabezpečili primerané financovanie na optimalizáciu pozitívneho vplyvu dohody na ciele udržateľného rozvoja v oboch regiónoch;

28. víta podpísanie Rozšírenej rámcovej dohody medzi EÚ a Čile a vyzýva na jej rýchlu a úplnú ratifikáciu; víta tiež ukončenie rokovaní o globálnej dohode medzi EÚ a Mexikom, ktorá posilní politickú spoluprácu, otvorí nové obchodné príležitosti a posilní väzby v strategických odvetviach, ako je digitalizácia, inovácie a bezpečnosť, a vyzýva na jej urýchlené podpísanie a ratifikáciu; uznáva kľúčovú úlohu Mexika v regióne LAK a jeho ambíciu diverzifikovať obchodné a politické partnerstvá; zdôrazňuje, že dohoda medzi EÚ a Mexikom posilní úlohu EÚ ako strategického partnera v regióne a jej schopnosť reagovať na globálne výzvy;

29. poukazuje na význam splnenia cieľov stanovených v Parížskej dohode o zmene klímy a víta začlenenie záväznej doložky o dodržiavaní jej záväzkov do dohody medzi EÚ a Mercosurom; zdôrazňuje, že dohoda o partnerstve medzi EÚ a Mercosurom poskytne príležitosť na výrazné posilnenie biregionálnej spolupráce medzi EÚ a Mercosurom pri riešení spoločných výziev a zároveň prispeje k boju proti rastúcemu vplyvu autoritárskych aktérov v regióne a pomôže EÚ diverzifikovať dodávky kritických surovín;

Mnohostranná spolupráca

30. pripomína, že euro-latinskoamerické spojenectvo predstavuje most, ktorého cieľom je nielen zabrániť nebezpečnému smerovaniu k uzavretým a ideologicky polarizovaným blokom, ale predovšetkým otvoriť priestor pre medzinárodný dialóg, ktorý znižuje napätie a podporuje spoločné riešenia;

31. poukazuje na významný príspevok krajín LAK k multilaterálnym organizáciám a na ich aktívnu úlohu pri riešení globálnych výziev, ako je zmena klímy, mier a bezpečnosť – vrátane podpory programu zameraného na ženy, mier a bezpečnosť – a udržateľný rozvoj; zdôrazňuje záväzok oboch regiónov brániť Chartu OSN, ľudské práva, zastupiteľskú demokraciu a silnú multilaterálnu správu vecí verejných; naliehavo vyzýva oba regióny, aby naďalej bránili multilateralizmus, najmä systém OSN, a spoločne viedli reformu inštitúcií globálneho riadenia vrátane medzinárodných finančných inštitúcií s cieľom dosiahnuť inkluzívnejší a reprezentatívnejší multilateralizmus;

32. vyzýva na pokrok pri uzatváraní dohôd o liberalizácii vízového režimu s krajinami, s ktorými rokovania najviac pokročili;

Rozvojová spolupráca, humanitárna pomoc a udržateľné investície medzi EÚ a krajinami LAK prostredníctvom iniciatívy Global Gateway

33. pripomína, že hlavným cieľom politiky rozvojovej spolupráce EÚ je zníženie a v dlhodobom horizonte odstránenie chudoby; zdôrazňuje, že odstránenie chudoby, najmä v prípade najzraniteľnejších skupín, ako sú okrem iného ženy, dievčatá a osoby so zdravotným postihnutím, je nevyhnutné na riešenie rastúcich nerovností, ktoré ohrozujú sociálnu súdržnosť a obmedzujú hospodársky potenciál; pripomína, že dlhové zaťaženie, ktorému čelia krajiny LAK, vedie k enormným hospodárskym a sociálnym nákladom s dlhodobým vplyvom na chudobu a nerovnosť; podporuje reštrukturalizáciu dlhu; zdôrazňuje, že ciele udržateľného rozvoja a Parížska dohoda musia zostať ústredným prvkom spolupráce medzi krajinami LAK a EÚ; pripomína, že prístup k rozvojovej pomoci a financovaniu je mimoriadne dôležitý pre nestabilné krajiny vrátane tých, ktoré sú zraniteľnejšie voči účinkom zmeny klímy, najmä malé ostrovné rozvojové štáty v Karibiku, a pre krajiny, ktoré prechádzajú na vyššiu úroveň príjmov;

34. zdôrazňuje skutočnosť, že EÚ najviac prispieva k rozvojovej spolupráci v krajinách LAK; opätovne zdôrazňuje význam posilnenia rozvojových politík a humanitárnej pomoci EÚ v krajinách LAK a vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby posilnili ďalšie vonkajšie priority Únie vrátane priorít týkajúcich sa bezpečnosti, udržateľného rozvoja a obchodu, migrácie, rybárstva, poľnohospodárstva, zmeny klímy a energetiky; požaduje vytvorenie účinných synergií s humanitárnou pomocou EÚ pri plnom dodržiavaní zásady spoluzodpovednosti, pričom treba zohľadniť rozvojové priority regiónu LAK; vyzýva na

pravidelné dvojstranné dialógy a v relevantných prípadoch na konzultácie s miestnymi samosprávami a zástupcami občianskej spoločnosti oboch regiónov, a to aj o podpore cieľov udržateľného rozvoja v dohodách o pridružení medzi EÚ a LAK, najmä v reakcii na celosvetový pokles oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA) a humanitárnej pomoci;

35. je znepokojený globálnymi škrtmi vo financovaní rozvojovej a humanitárnej pomoci, najmä znížením ODA a pozastavením väčšiny programov Agentúry USA pre medzinárodný rozvoj (USAID) (až do 83 %), ako aj znížením globálnej pomoci zo strany viacerých členských štátov EÚ, pretože toto financovanie hralo kľúčovú úlohu pri podpore významných sociálnych, hospodárskych a politických zmien v regióne; opakuje, že tieto škrty budú mať dlhodobý vplyv na rozvojovú agendu a dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja v regióne LAK; vyjadruje vážne znepokojenie nad vplyvom nedávnych škrtov na účinnú účasť občianskej spoločnosti a mimovládnych organizácií a ich schopnosť vykonávať činnosti na podporu ľudských práv, demokracie a sociálneho rozvoja v regióne a na boj proti autoritárskym režimom; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby regiónu LAK poskytli primeranú rozvojovú a humanitárnu pomoc;

36. zdôrazňuje, že tradičné formy ODA sa ukázali ako nevyhnutné a účinné pri znižovaní chudoby, riešení rastúcich nerovností, zlepšovaní výsledkov v oblasti zdravia a vzdelávania a podpore sociálnej súdržnosti v regióne LAK, najmä pokiaľ ide o začlenenie nedostatočne zastúpených a marginalizovaných skupín, ako sú dievčatá, ženy, mladí ľudia, osoby so zdravotným postihnutím, pôvodné obyvateľstvo a osoby afrického pôvodu;

37. požaduje plnú účasť občianskej spoločnosti na navrhovaní, vykonávaní a monitorovaní programov EÚ s cieľom zabezpečiť súdržnosť politík v záujme udržateľného rozvoja;

38. zdôrazňuje strategický potenciál trojstrannej spolupráce medzi EÚ, krajinami Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj a partnermi z LAK s cieľom posilniť vplyv rozvoja, vzájomného učenia a politickej inovácie; zdôrazňuje, že takéto partnerstvá, ak sú v súlade s miestnymi prioritami a zamerané na budovanie kapacít, môžu podporiť inkluzívne riešenia globálnych výziev; vyzýva EÚ, aby zvýšila podporu iniciatív trojstrannej spolupráce v rámci NDICI – Globálna Európa a aby ich systematicky začleňovala do strategického programu EÚ – LAK;

39. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby využili významné iniciatívy, ako je Global Gateway, na zvýšenie investícií v regióne LAK a zabezpečili, že EÚ bude aj naďalej silným a konkurencieschopným partnerom krajín LAK vzhľadom na čoraz väčšiu prítomnosť Číny a Ruska v tomto regióne, ako jasne dokazujú záväzky Číny počas fóra Čína – CELAC, ktoré sa konalo 13. mája 2025; zdôrazňuje, že zvýšenie investícií EÚ v Latinskej Amerike je ešte dôležitejšie s ohľadom na

zintenzívnenie iniciatívy Jedno pásmo, jedna cesta v tejto oblasti, pričom na fóre Čína – CELAC 13. mája 2025 sa k nej pripojila Kolumbia; vyzýva Komisiu, aby realizovala projekty a stratégie plánované v rámci Global Gateway s cieľom okrem iného vybudovať udržateľnú a kvalitnú infraštruktúru, ktorá bude účinne vytvárať miestnu hodnotu, posilňovať biregionálne hodnotové reťazce a zvyšovať hospodársku bezpečnosť v oboch regiónoch; trvá na tom, že stratégia Global Gateway by mala vždy rešpektovať základné hodnoty EÚ vrátane dodržiavania ľudských práv, dobrej správy vecí verejných, demokracie a transparentnosti a environmentálnej udržateľnosti v súlade so zásadami účinnosti rozvoja EÚ; naliehavo žiada EÚ a jej členské štáty, aby zabezpečili, že investície realizované v rámci iniciatívy Global Gateway budú zahŕňať prísne postupy náležitej starostlivosti;

40. vyzýva na účinné vykonávanie Investičného programu stratégie Global Gateway pre EÚ – LAK rozvíjaním partnerstiev medzi verejným a súkromným sektorom s cieľom podporiť udržateľný rozvoj, inkluzívny rast a zamestnanosť, ako aj spravodlivú zelenú a digitálnu transformáciu; vyzýva Komisiu, aby od začiatku až po realizáciu zabezpečila, že tieto investície budú v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja a prioritami udržateľného rozvoja, ktoré určili partneri z LAK, a to aj prostredníctvom pravidelných konzultácií s miestnymi orgánmi a zástupcami občianskej spoločnosti a pomocou posúdení vplyvu a hodnotení, a že budú reagovať na miestne a regionálne potreby, zohľadňovať rodové hľadisko a prinášať zmysluplné výsledky v oblasti rozvoja;

41. zdôrazňuje, že je dôležité vytvoriť vhodné podmienky na mobilizáciu verejných aj súkromných investícií v záujme podpory udržateľného rozvoja; v tejto súvislosti poukazuje na potrebu riešiť ročnú medzeru vo financovaní v regióne vo výške 99 miliárd USD, pokiaľ ide o infraštruktúrne a klimatické projekty v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja, aby sa podnietila spravodlivá zelená a digitálna transformácia; zdôrazňuje kľúčovú úlohu Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj plus (EFSD+) pri mobilizácii investícií na dosiahnutie týchto cieľov a úlohu, ktorú zohráva Európska investičná banka (EIB), najmä EIB Global, v rámci EFSD+ pri riešení pretrvávajúceho nedostatku dlhodobého financovania a technických odborných znalostí pre zelené investície v regióne, ako ukázal prieskum EIB a Latinskoamerickej asociácie rozvojových finančných inštitúcií v roku 2024; podporuje hlbšiu spoluprácu s miestnymi finančnými inštitúciami a regionálnymi rozvojovými bankami a požaduje rozsiahlejšie využívanie záruk EFSD+ na podporu malých projektov s veľkým vplyvom, do ktorých je zapojená občianska spoločnosť a miestne komunity, v súlade so stratégiou Global Gateway a zásadami účinnosti rozvoja EÚ;

42. zdôrazňuje, že spolupráca medzi EÚ a krajinami LAK v oblasti kritických surovín aj technológií je nevyhnutná na dosiahnutie spravodlivej, zelenej a digitálnej transformácie a na posilnenie

strategickej autonómie v oboch regiónoch na základe vzájomne prospešných partnerstiev; zdôrazňuje, že takáto spolupráca pomáha prekonať závislosť hospodárstiev LAK od primárnych komodít (poľnohospodárske výrobky a prírodné zdroje) a zohráva dôležitú úlohu pri posilňovaní hodnotových reťazcov prostredníctvom politík udržateľnej reindustrializácie, ktoré vytvárajú dôstojné pracovné miesta, presadzujú environmentálnu udržateľnosť a podporujú prostredie priaznivé pre technologické inovácie; odporúča posilniť spoluprácu v oblasti digitálneho vzdelávania a výskumu medzi univerzitami a inovačnými centrami EÚ a LAK;

43. zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa pri investíciách v rámci Global Gateway v regióne LAK uprednostňovalo odstraňovanie rozdielov v infraštruktúre a nerovností vrátane digitálnej a energetickej chudoby, najmä vo vidieckych a okrajových oblastiach, s cieľom zabezpečiť, aby výhody posilnenej konektivity mohlo využívať aj obyvateľstvo s nedostatočnou dostupnosťou služieb; zdôrazňuje, že to zahŕňa mladých ľudí a neformálny sektor a že by sa mal zabezpečiť cenovo dostupný prístup k internetu a lepšia digitálna gramotnosť vo všetkých skupinách obyvateľstva, najmä v marginalizovaných komunitách, s cieľom aktívne preklenúť digitálnu priepasť;

44. upozorňuje, že mladí ľudia, ktorí sú dôležitými aktérmi štrukturálnych zmien, naďalej čelia veľkým prekážkam v prístupe k dôstojnému zamestnaniu, a zdôrazňuje, že priority stratégie Global Gateway musia podporovať investície do vzdelávania, odbornej prípravy a politík zamestnanosti, ktoré sú v súlade s potrebami budúceho trhu práce;

45. okrem toho pripomína, že je dôležité uprednostniť programy, ktoré už medzinárodné organizácie a organizácie občianskej spoločnosti označili za účinné, ako sú investície do systémov zdravotnej a inej starostlivosti; vyzýva, najmä vzhľadom na zraniteľnosť regiónu, na účinné začlenenie osôb so zdravotným postihnutím s cieľom zabezpečiť inkluzívny, dostupný a účinný prístup k zdravotnej a inej starostlivosti;

46. pripomína, že obchodné dohody a dohody o pridružení umožňujú obom regiónom výmenu a investície v širokej škále rôznych odvetví, a zdôrazňuje skutočnosť, že znižovanie nerovností, podpora prístupu k zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu a vode a zachovávanie ľudskej dôstojnosti a základných práv musia zostať ústrednými prvkami partnerstva medzi EÚ a krajinami LAK v súlade s článkom 208 ZFEÚ a nástrojom NDICI – Globálna Európa;

47. zdôrazňuje význam zvýšenej transparentnosti, zodpovednosti a miestnej relevantnosti a víta vytvorenie webového sídla Komisie s informáciami o existujúcich iniciatívach Global Gateway; vyzýva Komisiu, aby zverejnila ďalšie podrobnosti vrátane výsledkov konzultácií s miestnymi orgánmi a občianskou spoločnosťou z oboch regiónov, ako aj informácie o súlade s cieľmi udržateľného rozvoja a

prioritami EÚ a partnerských krajín s referenčnými hodnotami a ukazovateľmi; naliehavo požaduje čo najširšie uplatňovanie ukazovateľa nerovnosti (I-Marker) Komisie, najmä pokiaľ ide o Global Gateway, ktorý by mal byť vždy v súlade s prístupom založeným na právach a mal by byť prepojený s ukazovateľmi ľudského rozvoja; okrem toho zdôrazňuje význam sociálnej a environmentálnej ochrany v dialógu medzi EÚ a CELAC;

48. zdôrazňuje, že stratégia Global Gateway sa musí priebežne vyhodnocovať s cieľom posúdiť jej účinnosť a strategické smerovanie; v tejto súvislosti vyzýva na posilnenie úlohy Parlamentu pri dohľade nad iniciatívou Global Gateway a pri jej strategickom riadení, najmä pokiaľ ide o jej vykonávanie v krajinách LAK, s cieľom zabezpečiť transparentnosť, demokratickú zodpovednosť, súlad s hodnotami EÚ a účinné využívanie zdrojov;

49. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila plnú účasť občianskej spoločnosti na navrhovaní, vykonávaní a monitorovaní programov EÚ s cieľom zaistiť súdržnosť politík pre udržateľný rozvoj a vytvoriť účinné synergie so všetkými projektmi týkajúcimi sa iniciatívy Global Gateway a humanitárnej pomoci EÚ;

50. zdôrazňuje, že popri iniciatíve Global Gateway je potrebné zachovať tradičné kanály spolupráce v krajinách LAK; vyzýva EÚ, aby zvýšila financovanie programov v oblasti ľudských práv, demokracie a občianskej spoločnosti v regióne a zabezpečila, že sa prinajmenšom zachovajú príspevky na geografický program pre Ameriku a Karibik v rámci nástroja NDICI – Globálna Európa, ktoré sú v súčasnosti najnižšie spomedzi všetkých regiónov;

51. naliehavo vyzýva Komisiu a krajiny LAK, aby zvýšili úsilie o riešenie základných príčin katastrof spôsobených ľudskou činnosťou a prírodných katastrof posilnením politík a spolupráce v oblasti prevencie, pripravenosti, odolnosti a reakcie; víta biregionálne memorandum o porozumení týkajúce sa spolupráce v oblasti integrovaného riadenia rizika katastrof, ktoré bolo podpísané 15. mája 2024 na Barbadose, a vyzýva partnerov, ktorí ho ešte nepodpísali, aby tak čo najskôr urobili;

52. pripomína, že európska spolupráca a investície podporujú nielen hospodársky rozvoj v regióne, ale prispievajú aj k mieru vytváraním ekonomických alternatív pre mládež v Latinskej Amerike; upozorňuje, že ide o zásadný prvok v boji proti organizovanej trestnej činnosti; zdôrazňuje, že je dôležité posilniť biregionálnu spoluprácu týkajúcu sa bezpečnosti v najširšom zmysle, a to aj v oblastiach, ako je klíma, potraviny, zdravie a sociálne zabezpečenie, vykonávať mechanizmy spoločnej pripravenosti, prevencie a reakcie a plne začleniť ľudské práva a humanitárne zásady do bezpečnostnej spolupráce medzi EÚ a LAK s cieľom prelomiť cykly násilia a vylúčenia v regióne LAK;

53. víta ambíciu EÚ stáť na čele globálnej zelenej transformácie a berie na vedomie jej uznanie Latinskej Ameriky za kľúčového partnera v tomto úsilí; zdôrazňuje, že je potrebné spoločne presadzovať celosvetové ekologické iniciatívy, ktoré reagujú na globálne ciele v oblasti zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu; zdôrazňuje potrebu podporovať spravodlivú a inkluzívnu ekologickú transformáciu v oboch regiónoch, a to aj prostredníctvom posilnenej spolupráce medzi EÚ a LAK v oblasti adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, a reagovať na extrémne klimatické javy s osobitným zameraním na kritické oblasti, ako je ochrana biodiverzity, obnova ekosystémov, dekarbonizácia a udržateľné poľnohospodárstvo, a na najzraniteľnejšie osoby a komunity;

54. zdôrazňuje, že zmena klímy narúša potravinové systémy v Latinskej Amerike, a vyzdvihuje hodnotu agroekológie, ktorá bola uznaná za kľúčový poľnohospodársky systém odolný voči zmene klímy;

55. pripomína význam programu spolupráce medzi EÚ a povodím Amazonky pri zlepšovaní kapacít krajín povodia Amazonky v boji proti odlesňovaniu a degradácii lesov;

56. požaduje posilnenie záväzkov týkajúcich sa dodržiavania práv pôvodného obyvateľstva a začlenenia týchto práv do dialógu a všetkých rozmerov spolupráce s krajinami LAK, ako sa stanovuje v Deklarácii OSN o právach pôvodného obyvateľstva;

57. pripomína, že je dôležité podporovať udržateľnú a zodpovednú ťažbu, ktorá chráni práva a živobytie miestnych komunít a pôvodného obyvateľstva, predchádza vážnym negatívnym sociálnym a environmentálnym vplyvom a pomáha prekonať závislosť od vývozu komodít, čím podporuje politiky udržateľnej reindustrializácie, ktoré vytvárajú dôstojné pracovné miesta a podporujú environmentálnu udržateľnosť prostredníctvom účinnej správy nerastných zdrojov;

58. zdôrazňuje, že je potrebné podporovať rodovo responzívnu rozvojovú spoluprácu, a navrhuje zaviesť cielené opatrenia na riešenie a znižovanie nerovností medzi mužmi a ženami, okrem iného vrátane podpory prístupu žien k dôstojnej práci, finančného začlenenia a vedúcich a podnikateľských úloh, najmä vo vidieckych a neformálnych odvetviach; zdôrazňuje, že v mnohých regiónoch sveta sú mikropodniky a malé a stredné podniky často hnacou silou miestnych hospodárstiev, pričom čoraz viac z nich vedú ženy; zdôrazňuje, že mikropodniky a malé a stredné podniky predstavujú 90 % podnikov, 60 – 70 % zamestnanosti a 50 % HDP na celom svete; zdôrazňuje kľúčovú úlohu mikropodnikov a malých a stredných podnikov pri prispievaní k Agende 2030 a dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja, najmä tých, ktoré sa týkajú odstránenia chudoby a dôstojnej práce pre všetkých;

59. víta iniciatívu Biregionálny pakt o starostlivosti, ktorej cieľom je podporovať spoluprácu v oblasti komplexných systémov starostlivosti

a verejných politík medzi krajinami oboch regiónov, a to aj vypracovaním mechanizmov spolupráce a financovania na dosiahnutie spravodlivejšieho a inkluzívnejšieho hospodárstva;

60. vyzýva na posilnenú spoluprácu medzi EÚ a krajinami LAK v boji proti rodovo motivovanému násiliu prostredníctvom komplexného vzdelávania, kampaní na zvyšovanie informovanosti a posilnenia právnej ochrany; podporuje iniciatívy v rámci nástroja NDICI – Globálna Európa a akčného plánu pre rodovú rovnosť III, ktoré presadzujú zamestnanosť mladých ľudí, vzdelávanie a politickú účasť žien;

61. zdôrazňuje kľúčovú úlohu občianskej spoločnosti pri formovaní a monitorovaní inkluzívnych sociálnych politík, presadzovaní spravodlivého prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu a podpore udržateľného a inkluzívneho hospodárskeho rastu v krajinách LAK; vyjadruje vážne znepokojenie nad zmenšovaním občianskeho priestoru v mnohých krajinách Latinskej Ameriky; v tejto súvislosti požaduje zvýšenie podpory EÚ pre organizácie občianskej spoločnosti, obhajcov ľudských práv, environmentálnych aktivistov a novinárov, ktorí čelia rastúcim hrozbám a násiliu, s cieľom zabezpečiť, aby mohli vykonávať svoju prácu bezpečne a nezávisle; vyzýva na priorizovanie ich bezpečnosti, prístupu k spravodlivosti a slobody prejavu a na posilnenie partnerstva EÚ s aktérmi občianskej spoločnosti, ktorí majú zásadnú úlohu pri riešení kľúčových problémov a uľahčovaní konštruktívneho dialógu o ľudských právach a prechode k demokracii a ktorí sú pri svojej činnosti vo veľkej miere závislí od programov pomoci;

62. zdôrazňuje význam podpory EÚ pri posilňovaní systémov sociálnej ochrany v krajinách LAK vrátane integrovaných sociálnych registrov, lepšej koordinácie systémov a spoločných pilotných projektov, najmä s občianskou spoločnosťou a miestnymi orgánmi, ako kľúčových faktorov začleňovania a znižovania chudoby v rámci partnerstva EÚ a krajín LAK;

Spolupráca v oblasti bezpečnosti a boja proti obchodovaniu s drogami

63. je si vedomý nárastu organizovanej trestnej činnosti a obchodovania s drogami v EÚ aj LAK a nebývalého množstva nelegálnych drog, ktoré sa z tohto regiónu nezákonne predávajú do EÚ, najmä prostredníctvom jeho prístavov; je osobitne znepokojený rastúcou výzvou pre bezpečnosť v oboch regiónoch, ktorú predstavuje nadnárodná koordinácia zločineckých organizácií pôsobiacich v LAK a EÚ; zdôrazňuje potrebu posilniť spoluprácu nielen s krajinami produkujúcimi drogy, ale aj s tranzitnými krajinami v LAK a zlepšiť mnohostrannú spoluprácu v boji proti týmto hrozbám; vyzýva na posilnenie partnerstva EÚ – LAK v oblasti spravodlivosti a bezpečnosti, programov EL PAcCTO 2.0, COPOLAD a EUROFRONT,

programu globálnych nezákonných tokov (GIFP) a Európskej aliancie prístavov;

64. uznáva význam Výboru Latinskej Ameriky pre vnútornú bezpečnosť (CLASI) pri budovaní spoločnej a zdieľanej bezpečnostnej štruktúry v LAK; zdôrazňuje, že výbor CLASI je kľúčovým nástrojom na dosiahnutie väčšej integrácie a účinnosti boja proti trestnej činnosti v regióne; víta pokračujúcu strategickú spoluprácu medzi ministrami vnútra a/alebo bezpečnosti členských štátov EÚ a ministrami zodpovednými za otázky bezpečnosti v členských štátoch výboru CLASI, a to aj na technickej úrovni, s cieľom posilniť operačnú spoluprácu v oblasti presadzovania práva medzi EÚ a krajinami LAK; víta prijatie spoločného vyhlásenia a plánu priorít operačnej spolupráce na roky 2025 – 2026; vyzýva na nadviazanie podobnej spolupráce v oblasti spravodlivosti a riadenia hraníc;

65. vyzýva Komisiu, aby zvýšila a rozšírila podporu spolupráce medzi partnerskými krajinami LAK a príslušnými agentúrami EÚ vrátane Europolu, Eurojustu a agentúry EUDA a posilnila ich dohody o spolupráci; víta myšlienku vytvorenia partnerstva medzi prístavmi LAK a Európskou alianciou prístavov; zdôrazňuje význam pokroku v oblasti technológií umelej inteligencie a posilnenia spolupráce prístavov a orgánov v boji proti obchodovaniu s drogami; vyzýva na spoločné iniciatívy v oblasti presadzovania práva, operačné partnerstvá a výmenu spravodajských informácií; víta konkrétne príspevky členských štátov v tomto smere;

66. víta úsilie o posilnenie regionálnej bezpečnostnej spolupráce rozšírením výboru CLASI a ustanovením spoločenstva Ameripol ako formálneho orgánu presadzovania práva, čím sa uľahčí cezhraničná koordinácia; zdôrazňuje potrebu ratifikácie Zmluvy o založení Ameripolu, aby sa stala plne účinnou, a vyzýva signatárske krajiny, aby začali svoje ústavné ratifikačné postupy;

67. zdôrazňuje, že treba riešiť základné príčiny organizovanej trestnej činnosti vrátane korupcie, nedostatočnej správy vecí verejných a sociálnej nerovnosti, a zasadzuje sa za prístup, ktorý kombinuje presadzovanie práva s dlhodobými sociálnymi politikami a inými medziodvetvovými stratégiami s cieľom zabezpečiť celovládny a celospoločenský prístup k bezpečnosti občanov; poukazuje na výhody dohôd o pridružení a iných dvojstranných dohôd medzi EÚ a krajinami LAK ako základných nástrojov spolupráce s partnerskými krajinami pri riešení základných príčin organizovanej trestnej činnosti a v boji proti obchodovaniu s nelegálnymi drogami;

Spravodlivosť, ľudské práva a právny štát

68. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby reformy súdnictva v krajinách LAK rešpektovali nezávislosť súdov a dodržiavali medzinárodné normy právneho štátu; požaduje zabezpečenie toho, aby takéto reformy prispeli k posilneniu demokratickej správy vecí

verejných a zachovaniu integrity súdnictva; zdôrazňuje, že treba bojovať proti politickým väzbám na korupciu a organizovanú trestnú činnosť; vyzýva orgány, aby dodržiavali zásady právneho štátu a právo na pokojné zhromažďovanie, rešpektovali riadny súdny proces a zaručili bezpečnosť a integritu členov súdnictva a zadržaných osôb; zaväzuje sa podporovať krajiny LAK v tomto úsilí;

69. víta pokračujúcu spoluprácu medzi EÚ a LAK s cieľom presadzovať a podporovať demokraciu, ľudské práva a dobrú správu vecí verejných a posilňovať politickú stabilitu; zdôrazňuje skutočnosť, že integrita a transparentnosť volebných procesov sú základnými piliermi partnerstva medzi EÚ a LAK;

70. poukazuje na skutočnosť, že volebné pozorovateľské misie EÚ zohrávajú kľúčovú úlohu pri podpore spravodlivých volieb a zabezpečovaní transparentnosti, ako to preukázali nedávne misie v Guatemale, Paraguaji a Ekvádore a ako sa plánuje v rámci nadchádzajúcich misií v Bolívii, Guyane a Hondurase v roku 2025 a v Peru a Kolumbii v roku 2026;

71. vyzýva na posilnenie spolupráce medzi EÚ a krajinami LAK v boji proti dezinformačným kampaniam a hybridným hrozbám, najmä tým, ktoré pochádzajú z autoritárskych štátov, ako sú Rusko, Čína a Irán, a ktorých cieľom je narušiť demokratické inštitúcie, volebnú integritu a dôveru verejnosti v oboch regiónoch; zdôrazňuje, že v reakcii na rastúce hybridné hrozby a dezinformácie je dôležité posilniť programy digitálnej gramotnosti, ktoré občanom poskytnú zručnosti potrebné na kritické vyhodnocovanie online informácií;

Spolupráca v oblasti ľudských práv

72. zdôrazňuje, že rastúce represie, zhoršujúce sa podmienky v autokratických režimoch a prehlbujúca sa hospodárska nestabilita v niektorých častiach LAK nútia mnohých ľudí k úteku v snahe získať ochranu, hospodárske príležitosti a základné práva; so znepokojením berie na vedomie výsledné rozsiahle vysídľovanie, najmä z Haiti, Nikaraguy a Venezuely, a cezhraničnú migráciu v rámci regiónu; zdôrazňuje rastúci humanitárny, sociálny a inštitucionálny tlak na demokratické krajiny, ktoré prijímajú značný počet migrantov a žiadateľov o azyl; poukazuje preto na potrebu komplexnej spolupráce a solidarity medzi krajinami pôvodu, tranzitu a cieľovými krajinami a zdôrazňuje význam koordinovaných reakcií s cieľom zabezpečiť práva, dôstojnosť a bezpečnosť všetkých migrantov a utečencov; kladie dôraz na význam inkluzívnych politík pre integráciu migrantov do hostiteľských komunít, ako aj na pozitívny prínos migrantov z regiónu pre spoločnosť a hospodárstvo;

73. poukazuje na to, že spolupráca v oblasti ochrany ľudských práv má zásadný význam pre vzťahy medzi EÚ a LAK; zdôrazňuje potrebu vypracovať stratégie na posilnenie práv obyvateľov afrického pôvodu a pôvodných obyvateľov LAK; berie na vedomie alarmujúci nárast

femicídy v krajinách LAK; zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné bojovať proti femicíde posilnením politík na boj proti rodovo motivovanému násiliu, uľahčením vlastníctva pôdy a pracovných príležitostí a zaručením prístupu k vzdelávaniu; kladie dôraz na potrebu pokračovať v spolupráci v týchto otázkach;

74. vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že značná časť Haiti zostáva pod kontrolou ozbrojených organizovaných zločineckých skupín, ktoré sú zodpovedné za rozsiahle násilie a závažné porušovanie ľudských práv; požaduje koordinovanú stratégiu medzi partnermi z LAK, členskými štátmi EÚ a Spojenými štátmi na riešenie tejto krízy a na podporu haitského ľudu pri obnove stability, demokratickej správy vecí verejných a právneho štátu; zdôrazňuje, že účasť všetkých príslušných zainteresovaných strán vrátane mimovládnych organizácií na tomto procese je nevyhnutná; vyzýva EÚ, aby urýchlene posilnila svoju politickú, humanitárnu a hospodársku podporu Haiti v rámci partnerstva medzi EÚ a krajinami LAK, pričom uznáva, že súčasné úsilie stále nepostačuje na riešenie krízy takéhoto rozsahu a na podporu haitského ľudu pri obnove stability, demokratickej správy vecí verejných a právneho štátu;

75. zdôrazňuje kľúčovú úlohu občianskej spoločnosti vo vzťahoch medzi EÚ a LAK; dôrazne odsudzuje vraždy obhajcov ľudských práv a systematické porušovanie slobody tlače; vyjadruje hlboké znepokojenie nad cieleným prenasledovaním, kriminalizáciou, svojvoľným zadržiavaním a systematickým útlakom členov opozície, pôvodných obyvateľov, študentov, mimovládnych organizácií a náboženských vodcov vo viacerých krajinách; odsudzuje zneužívanie trestného práva na umlčanie nesúhlasu a potláčanie legitímnej kritiky;

76. zdôrazňuje, že je potrebné, aby spolupráca v oblasti ľudských práv zahŕňala aj posilnenie inštitúcií a nezávislosti súdnictva a zabezpečenie všeobecného prístupu k spravodlivosti vrátane ochrany obhajcov ľudských práv, environmentálnych aktivistov a novinárov, ako aj ich práce v oboch regiónoch; odsudzuje zákony proti mimovládnym organizáciám, ktoré boli nedávno prijaté v niektorých krajinách LAK a ktoré obmedzujú činnosť, financovanie a nezávislosť týchto organizácií;

77. vyzýva EÚ, aby využila globálny sankčný režim EÚ v oblasti ľudských práv voči osobám zodpovedným za porušovanie ľudských práv a ďalej využívala reštriktívne opatrenia EÚ na sankcionovanie osôb, ktorí postupne a skryto podkopávajú demokraciu a právny štát; okrem toho žiada EÚ, aby do prideľovania finančných prostriedkov EÚ, a to aj prostredníctvom multilaterálnych a finančných inštitúcií, zahrnula osobitné záruky dodržiavania ľudských práv a aby zabezpečila, že tieto prostriedky nebudú posilňovať autoritársku moc príslušných režimov; vyzýva Komisiu, aby uplatnila doložky o ľudských právach v dohodách o pridružení vždy, keď odhalí očividné porušovanie ľudských práv;

Parlamentná spolupráca a medziľudské vzťahy

78. víta prehĺbenie parlamentnej spolupráce medzi EÚ a LAK, najmä prostredníctvom Euro-latinskoamerického parlamentného zhromaždenia (EuroLat), ako aj dvojstranných zhromaždení, napríklad s Čile a Mexikom, a subregionálnych spoločných parlamentných zhromaždení, čo podporuje dialóg o kľúčových otázkach, ako je obchod, bezpečnosť a udržateľný rozvoj; uznáva EuroLat ako strategickú zložku vzťahov medzi EÚ a LAK a jeho kľúčovú úlohu pri posilňovaní tohto partnerstva; víta výsledok 16. plenárneho zasadnutia EuroLat, ktoré sa konalo 1. – 3. júna 2025 v Lime;

79. vyzýva na posilnenie koordinácie medzi Parlamentom a národnými a regionálnymi parlamentmi v Latinskej Amerike s cieľom spoločne riešiť nadnárodné otázky, ktoré sú v súlade s prioritami biregionálnej spolupráce a majú zásadný význam pre udržateľný rozvoj;

80. poukazuje na kľúčovú úlohu parlamentnej diplomacie pri posilňovaní vzťahov medzi oboma regiónmi, ktorá spočíva v uľahčovaní priameho dialógu s národnými a regionálnymi parlamentmi; vyzýva na zintenzívnenie parlamentnej diplomacie s cieľom podporiť procesy prechodu k demokracii a posilniť legislatívne kapacity parlamentov LAK; v tejto súvislosti víta otvorenie miestnej kancelárie Parlamentu v Paname;

81. naliehavo vyzýva na väčšiu podporu a zvýšenie investícií do životne dôležitej práce sietí občianskej spoločnosti, diaspór v oboch regiónoch, medziľudských iniciatív, mobility mládeže a nadácie EÚ – LAK pri posilňovaní biregionálnych vzťahov;

82. podnecuje začlenenie hlasov mladých ľudí do partnerstva medzi EÚ a krajinami LAK prostredníctvom podpory vzdelávacích výmen, iniciatív pod vedením mladých ľudí a platforiem, ktoré mladým ľuďom umožňujú zmysluplne prispievať k procesom tvorby politiky v oboch regiónoch;

Odporúčania na samit EÚ – CELAC v novembri 2025

83. víta zasadnutie EÚ – CELAC, ktoré sa uskutočnilo v roku 2023, a vykonávanie iniciatív v rámci plánu EÚ – CELAC na roky 2023 – 2025; oceňuje cieľ organizovať pravidelné samity každé dva roky; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že na samite, ktorý sa bude konať v Santa Marte (Kolumbia) 9. – 10. novembra 2025, treba prijať nový a ambiciózny plán, ktorý ďalej posilní partnerstvo, bude jasne zosúladený s cieľmi udržateľného rozvoja a zohľadní rastúcu mieru biregionálnej angažovanosti;

84. poukazuje na to, že nadchádzajúci samit EÚ – CELAC bude významnou príležitosťou predstaviť svetu postoj EÚ – LAK na základe spoločných hodnôt a tiež príležitosťou obnoviť politické záväzky na

najvyššej úrovni a stanoviť ambiciózny a operatívny biregionálny program;

85. očakáva, že samit EÚ – CELAC posilní spojenectvo EÚ a krajín LAK s cieľom stanoviť najprísnejšie normy v oblasti udržateľného rozvoja na multilaterálnej úrovni a opätovne potvrdí spoločný záväzok podporovať reformu multilaterálnych inštitúcií, aby sa stali inkluzívnejšími a účinnejšími, a to najmä finančných inštitúcií, ktoré zohrávajú zásadnú úlohu pri riešení dlhu a navrhovaní udržateľnejšieho modelu medzinárodného financovania vrátane financovania rozvojovej spolupráce, ktorým sa zaoberala 4. medzinárodná konferencia o financovaní rozvoja v španielskej Seville; zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ naďalej podporovala regionálnu integráciu krajín LAK a úsilie o riešenie dlhodobých štrukturálnych výziev udržateľného rozvoja v regióne;

86. očakáva, že samit EÚ – CELAC pokročí vo vytvorení stáleho mechanizmu zahŕňajúceho všetky zainteresované strany s primeraným financovaním, aby sa mohli začať pravidelné konzultácie s občianskou spoločnosťou, odborovými zväzmi, miestnymi samosprávami a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami z oboch regiónov; uznáva prácu Nadácie EÚ – LAK ako medzivládnej organizácie a jej potenciálny príspevok k stálemu mechanizmu zahŕňajúceho všetky zainteresované strany;

87. v tejto súvislosti zdôrazňuje význam dodržiavania zásad právneho štátu, demokracie a ľudských práv a vyzýva všetkých účastníkov samitu, aby tieto zásady dodržiavali; poukazuje na to, že to nebude možné bez skutočne transparentného, komplexného a zmysluplného začlenenia občianskej spoločnosti; žiada, aby program samitu zahŕňal diskusiu o demokracii a ľudských právach, ako je právo zúčastniť sa na spravodlivých a slobodných voľbách, a aby závery samitu obsahovali dôraznú výzvu na obranu ľudských práv a právneho štátu; vyzýva EÚ, aby rozhodne obhajovala demokraciu a ľudské práva;

88. vyzýva strany, aby na samite v novembri 2025 opätovne potvrdili svoje spoločné odhodlanie presadzovať mier, demokraciu, multilateralizmus, globálny poriadok založený na pravidlách, územnú celistvosť štátov, právny štát, medzinárodnú spravodlivosť, ľudské práva, sociálnu spravodlivosť, udržateľný rozvoj a voľný obchod s cieľom postupne vytvoriť európsko-latinskoamericko-transatlantický priestor mieru, demokracie a prosperity;

89. žiada strany, aby dôrazne odsúdili prebiehajúcu útočnú vojnu Ruska, najmä všetky jeho závažné porušenia medzinárodného práva a medzinárodného humanitárneho práva, a aby Ukrajine poskytli diplomatickú, finančnú a vojenskú podporu; vyzýva strany, aby sa spoločne usilovali o rýchle dosiahnutie trvalého prímeria, humanitárnej intervencie v Gaze a prepustenia všetkých rukojemníkov;

90. žiada EÚ a CELAC, aby pokročili v plnení konkrétnych záväzkov týkajúcich sa znižovania chudoby a nerovnosti, podpory súdržnosti, inštitucionálnej kapacity a správy vecí verejných a ochrany práv pracovníkov a aby naďalej podporovali všeobecný prístup k vzdelávaniu a zdravotnej starostlivosti; zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa oba regióny zaviazali k Biregionálnemu paktu o starostlivosti s cieľom konsolidovať a financovať komplexné systémy starostlivosti ako pilier sociálneho zabezpečenia, pričom sa starostlivosť uzná za právo, kolektívnu zodpovednosť a základný predpoklad rodovej rovnosti, sociálnej spravodlivosti a udržateľného rozvoja v EÚ a krajinách LAK;

91. vyzýva samit EÚ – CELAC, aby presadzoval spoluprácu v oblasti odolnosti voči zmene klímy, ochrany biodiverzity a boja proti odlesňovaniu, pričom zabezpečí spravodlivé vykonávanie environmentálnych politík a politík v oblasti dekarbonizácie, účasť miestneho obyvateľstva na zelenej transformácii a ich prospech z tejto transformácie a podporu najzraniteľnejších komunít pri adaptácii na zmenu klímy;

92. požaduje prijatie silnejších záväzkov na podporu práv pôvodného obyvateľstva vo všetkých rozmeroch spolupráce EÚ a CELAC;

93. považuje za dôležité, aby sa EÚ a LAK zaviazali spoločne presadzovať globálne a sociálne spravodlivé zelené iniciatívy, ako sú rokovania o medzinárodnej zmluve o ukončení znečisťovania plastmi alebo nadviazanie na memorandum o porozumení o integrovanom riadení rizika katastrof, a aby EÚ a LAK podnecovali udržateľné využívanie prírodných zdrojov; vyzýva strany, aby opätovne potvrdili svoj spoločný záväzok k účinnému vykonávaniu Parížskej dohody;

94. nabáda na pokračovanie intenzívnej spolupráce v digitálnej oblasti prostredníctvom Digitálnej aliancie EÚ – LAK s cieľom podporiť v oboch regiónoch digitálnu transformáciu zameranú na človeka; požaduje zosúladenie regulačných rámcov v digitálnej oblasti, najmä prostredníctvom dialógu o ochrane údajov, regulácii platforiem, etike umelej inteligencie a kybernetickej bezpečnosti;

95. opakuje svoju výzvu, aby sa v rámci komplexného prístupu k bezpečnosti občanov výrazne posilnila spolupráca medzi oboma regiónmi v boji proti organizovanej trestnej činnosti a obchodovaniu s drogami;

96. požaduje silnejší záväzok k spolupráci v oblasti vzdelávania, najmä rozšírením výmenných programov v rámci programu Erasmus+;

97. zdôrazňuje, že je potrebné poskytnúť väčšiu inštitucionálnu podporu, zdroje a technické odborné znalosti na usporadúvanie pravidelných samitov EÚ – CELAC; požaduje vytvorenie stáleho inštitucionálneho priestoru medzi samitmi, ktorý umožní väčšiu koordináciu, lepšiu prípravu, rýchlejšiu komunikáciu a monitorovanie výsledkov;

98. vyzýva na pravidelné konzultácie viacerých zainteresovaných strán, najmä pred každým samitom EÚ – CELAC a po ňom, medzi miestnymi samosprávami a občianskou spoločnosťou v regióne LAK a Komisiou s cieľom zabezpečiť, aby projekty Global Gateway boli v súlade s dosahovaním cieľov udržateľného rozvoja a s prioritami miestneho a regionálneho rozvoja; okrem toho požaduje vytvorenie stáleho nadväzujúceho mechanizmu viacerých zainteresovaných strán na monitorovanie vzťahov medzi EÚ a CELAC a pokroku pri plnení záväzkov; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť zmysluplné zapojenie občianskej spoločnosti EÚ aj LAK a konzultácie s ňou počas samitu;

°

° °

99. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.